

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 252

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 22 martie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
70.	— Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol	2–5
298.	— Decret pentru promulgarea Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol	5
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 749 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8, art. 11 teza a doua, ale sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile”, cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său	6–15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind modificarea și completarea Legii nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol****Parlamentul României adoptă prezenta lege.**

Art. I. — Legea nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 31 octombrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Prezenta lege reglementează modul de desfășurare a activităților economice, de valorificare de către producătorii agricoli, persoane fizice sau persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, a produselor agricole proprii și de exercitare a comerțului cu aceste produse.”

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — În înțelesul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) *activitate economică în sectorul agricol* — activitatea desfășurată în propria fermă/gospodărie de un producător agricol persoană fizică pentru obținerea unor produse agricole care depășesc necesarul de consum propriu și sunt destinate vânzării pe piață sau persoană fizică autorizată/întreprindere individuală/întreprindere familială constituită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, pentru obținerea unor produse agricole care sunt destinate vânzării pe piață;

b) *comerț cu produse agricole obținute în propria fermă/gospodărie* — comerțul cu ridicata sau comerțul cu amănuntul, care se desfășoară în structuri de vânzare cu locație permanentă sau temporară în teritorii delimitate special amenajate și dotate corespunzător, precum piețe agroalimentare/târguri/piețe ambulante/piețe volante/piețe mixte, de către producătorii agricoli persoane fizice sau persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016;

c) *atestat de producător* — documentul eliberat de către primar producătorului agricol care certifică calitatea de producător agricol;

d) *carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol* — documentul utilizat de persoana fizică care deține atestat de producător, precum și de soțul/soția, rudele/afinii până la gradul II care locuiesc și se gospodăresc împreună, după caz, pentru exercitarea actului de comerț cu ridicata sau comerț cu

amănuntul al produselor agricole obținute în ferma/gospodăria proprie;

e) *masă de comercializare/tarabă* — loc de vânzare unde producătorii agricoli își comercializează produsele din sectorul agricol în structuri de vânzare cu locație permanentă sau temporară, în teritorii delimitate special amenajate și dotate corespunzător, precum piețe agroalimentare/târguri/piețe ambulante/piețe volante/piețe mixte, de către producătorii agricoli persoane fizice sau persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016;

f) *eticheta produsului* — material scris, imprimat, înscris la vedere, în mod vizibil, lizibil și ușor de înțeles, cu scopul de a oferi cumpărătorilor informațiile necesare, suficiente, verificabile și ușor de comparat, astfel încât să permită acestora să aleagă acel produs care corespunde exigențelor din punctul de vedere al nevoilor și posibilităților lor financiare, care trebuie să conțină următoarele elemente:

1. numele și prenumele/denumirea producătorului;
2. denumirea produsului;
3. localitatea de origine;
4. data obținerii produsului;
5. prețul de vânzare;

g) *pieță* — structură de vânzare cu locație permanentă sau temporară în spații delimitate special amenajate și dotate corespunzător; acestea pot fi piețe agroalimentare/piețe ambulante/târguri/piețe volante/piețe mixte și altele asemenea, organizate potrivit prevederilor legale privitoare la exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice.”

3. La articolul 3, alineatele (1)—(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Atestatul de producător cuprinde informații privind numele, prenumele și datele de identificare ale producătorului agricol, pe baza datelor din registrul agricol.

(2) Valabilitatea atestatului de producător este de 7 ani de la data emiterii.

(3) Atestatul de producător se eliberează, la cerere, persoanelor fizice care optează pentru desfășurarea unei activități economice în sectorul agricol, pe baza datelor din registrul agricol.”

4. La articolul 3, alineatul (4) se abrogă.**5. La articolul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 4. — (1) Atestatul de producător se eliberează de către primar în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării, cu avizul consultativ emis de către una dintre structurile asociative

profesionale/patronale/sindicale din agricultură, după caz, constituite conform legii și organizate la nivel local/zonal/județean/regional/național, care se înregistrează la primăriile comunelor, orașelor, municipiilor sau sectoarelor municipiului București și care nominalizează cel puțin un reprezentant în acest scop, sau, în lipsa avizului de la una dintre structurile asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, de către entitățile teritoriale din subordine sau în coordonare, stabilite în condițiile legii, în acest scop, de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. În situația emiterii avizelor consultative de către una dintre structurile asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, acestea au obligația transmiterii evidenței cu avizele consultative eliberate direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București.”

6. La articolul 5, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Costurile generate de tipărirea atestatului de producător și a carnetului de comercializare din sectorul agricol se suportă din bugetele consiliilor județelor sau, după caz, din bugetul Consiliului General al Municipiului București, iar sumele cheltuite de acestea se recuperează prin grija primarilor comunelor, orașelor, municipiilor sau ale sectoarelor municipiului București din sumele achitate de solicitanți pentru eliberarea acestora, stabilite prin hotărâri ale autorităților deliberative, la propunerea autorităților executive, fără a se depăși valorile maxime prevăzute în legislația fiscală.”

7. La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Președintele consiliului județean, respectiv primarul general al municipiului București transmit la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale lista centralizatoare a structurilor asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, înregistrate în scopurile prevăzute de prezenta lege.”

8. La articolul 8, alineatul (2) se abrogă.

9. La articolul 8, alineatele (3) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol este valabil 7 ani și se eliberează la cerere solicitantului de către primarul pe a cărui rază de competență se află terenul/ferma/gospodăria în care se obțin produsele estimate a fi destinate comercializării, în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării, după verificarea existenței atestatului de producător, verificarea faptică în teren a existenței produsului/produselor supus/supuse comercializării și după obținerea avizului consultativ de la una dintre structurile asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură sau de la entitățile teritoriale din subordine sau în coordonare, stabilite în condițiile legii, în acest scop, de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Se pot emite, la cerere, mai multe carnete de comercializare.

.....
 (6) Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol conține 7 file. Filele se completează cu datele privind identitatea producătorului agricol ca titular și, după caz, a soțului/soției, rudelor/afinilor până la gradul II, informațiile din fiecare an de valabilitate privind suprafețele cultivate și structurile corespunzătoare pe specii de legume, pomi fructiferi, cartofi, cereale, oleaginoase, viță-de-vie pentru struguri de vin/struguri de masă, alte culturi, respectiv pe specii de animale, care să reflecte grupele de produse vegetale/grupele de animale stabilite la art. 105 alin. (2) din Legea nr. 227/2015 privind Codul

fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și producțiile estimate a fi destinate comercializării, sunt semnate de primar și rămân nedetașabile la carnet.”

10. La articolul 8, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Filele identice, nedetașabile din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, care conține date privind denumirea produsului, unitatea de măsură, cantitatea transportată, cantitatea vândută, localitatea de desfacere/piața/data — să fie în număr de 40 file tipărite identic față-verso.”

11. La articolul 13, alineatele (1), (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 13. — (1) În cadrul structurilor de comercializare cu ridicata sau cu amănuntul este obligatorie organizarea de spații de vânzare distincte și semnalizate corespunzător, care sunt rezervate în exclusivitate producătorilor agricoli persoane fizice deținători ai unui atestat de producător și ai unui carnet de comercializare pentru valorificarea produselor din sectorul agricol obținute din propria fermă/gospodărie. În cazul producătorilor agricoli persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, administratorii piețelor asigură accesul în piață pentru comercializarea produselor agricole în baza adeverinței emise de către primăria în a cărei rază administrativ-teritorială se află propria fermă/gospodărie, din care să rezulte suprafața de teren agricol și/sau efectivele de animale pe care le deține/exploatează și structura de culturi, potrivit modelului din anexa care face parte integrantă din prezenta lege, și avizul consultativ emis de către una dintre structurile asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, după caz, sau, în lipsa avizului de la una dintre structurile asociative, de către entitățile teritoriale din subordine sau în coordonare, stabilite în condițiile legii, în acest scop, de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(2) Procentul de alocare a spațiilor de vânzare prevăzute la alin. (1) este de minimum 40% din totalul spațiilor de comercializare existente; temporar, în perioada decembrie—martie, în situația nesolicitării și neocupării structurilor de vânzare de către producători, acestea pot fi alocate și comercianților, urmând să fie eliberate la solicitarea unui producător agricol în termen de 24 de ore.

.....
 (4) Producătorii agricoli persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, care comercializează doar producția obținută în propria fermă/gospodărie, care dețin cod de înregistrare fiscală cu activitate principală cultivare/producție, pot ocupa spații de vânzare care sunt rezervate în exclusivitate producătorilor agricoli persoane fizice deținători ai unui atestat de producător și ai unui carnet de comercializare. În acest caz, producătorii agricoli persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, prezintă obligatoriu administratorului pieței documentele prevăzute la alin. (1).”

12. La articolul 13, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Închirierea și desfășurarea activităților în spații care nu respectă cerințele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor este interzisă.”

13. La articolul 14, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Producătorii agricoli au obligația afișării la locul de vânzare a etichetei de produs, care conține informațiile prevăzute la art. 2 lit. f). Administratorii piețelor au obligația de a informa organele competente pentru verificarea activității de comercializare cu produse agricole despre neafișarea la locul de vânzare, de către producătorii agricoli, a etichetei de produs.”

14. La articolul 14, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Producătorii agricoli au obligația să afișeze vizibil la locul de vânzare următoarele documente:

a) copie după atestatul de producător și copie după fila din carnetul de comercializare vizată anual în cazul producătorilor agricoli persoane fizice;

b) copie după certificatul de înregistrare la registrul comerțului în cazul producătorilor agricoli persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016.

(5) Supravegherea afișării documentelor prevăzute la alin. (3) și (4) de către producătorii agricoli este în sarcina administratorului pieței.”

15. La articolul 16, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) transportul de produse agricole efectuat de către producătorii agricoli persoane fizice de la locul de deținere la locul de comercializare și desfacere a mărfii, cu nerespectarea prevederilor art. 11 alin. (2) și (3), cu amendă de la 3.000 lei la 4.000 lei;”

16. La articolul 16, după litera c) se introduce o nouă literă, litera c¹), cu următorul cuprins:

„c¹) transportul de produse agricole efectuat de către persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, de la locul de deținere la locul de comercializare și desfacere a mărfii, fără a deține avizul de însoțire a produselor agricole, cu amendă de la 5.000 lei la 6.000 lei;”

17. La articolul 16, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) organizarea de spații de vânzare în cadrul structurilor de vânzare cu amănuntul din zonele publice, cu nerespectarea de către administratorii piețelor a prevederilor art. 13 alin. (1) și (2), cu amendă de la 25.000 lei la 45.000 lei;”

18. La articolul 16, după litera d) se introduce o nouă literă, litera d¹), cu următorul cuprins:

„d¹) închirierea sau desfășurarea activităților în spațiile care nu respectă cerințele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor, prevăzute de art. 13 alin. (6), cu amendă de la 15.000 lei la 22.500 lei.”

19. La articolul 16, literele e) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„e) neafișarea de către producătorii agricoli a etichetei de produs, prevăzute la art. 14 alin. (3) și (4), cu avertisment sau amendă de la 100 lei la 500 lei;

f) desfășurarea activităților de valorificare a produselor agricole proprii și de exercitare a comerțului cu aceste produse de către persoanele fizice care nu dețin un atestat de producător valabil, respectiv un carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol valabil și nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (1), cu amendă de la 15.000 lei la 22.500 lei;”

20. La articolul 16, după litera f) se introduce o nouă literă, litera f¹), cu următorul cuprins:

„f¹) nerespectarea de către administratorul pieței a prevederilor art. 14 alin. (5), cu amendă de la 3.000 lei la 10.000 lei;”

21. La articolul 16, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) eliberarea de către primar a atestatului de producător și/sau a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol, cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, cu amendă de la 15.000 lei la 30.000 lei;”

Art. II. — Atestatele de producător, precum și carnetele de comercializare eliberate în baza prevederilor Legii nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pot fi utilizate până la expirarea perioadei de valabilitate a vizei aplicate pe acestea.

Art. III. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ordinul viceprim-ministrului, ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 1.846/2.408/2014 privind punerea în aplicare a prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, cu modificările și completările ulterioare, precum și Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 20/208/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor art. 9 alin. (1) din Legea nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează corespunzător modificărilor și completărilor prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
NICOLAE-LIVIU DRAGNEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

ANTET UNITATE ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ

Nr. data

Avizat

(structura asociativă profesională/patronală/sindicală din agricultură

(entitate teritorială din subordinea sau coordonarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

A D E V E R I N Ţ Ă

(model)

Se adevereşte prin prezenta că PFA/IF/II, cu sediul în localitatea, judeţul, înscrisă la registrul comerţului cu nr., CUI/CIF....., cod CAEN, reprezentată legal de, CNP, legitimat cu C.I. seria nr., eliberată de la data de, desfăşoară activitate agricolă pe raza administrativ-teritorială a comunei/oraşului, judeţul, având următoarele date de identificare:

Produsul*	Suprafaţa cultivată		Producţia estimată a fi destinată comercializării (kg/buc.)	Produsul**	Număr, efective/specia/cutii viermi de mătase/familii albine	Producţia estimată a fi destinată comercializării (kg/buc.)
	Ha	Ari				

Primar,

.....
(prenume, nume, semnătură, sigiliu)

Secretar,

.....
(prenume, nume, semnătură)

* Se va completa prin înscrierea tuturor produselor vegetale rezultate din activitatea agricolă, obţinute de titular şi destinate comercializării.

** Se va completa prin înscrierea tuturor produselor zootehnice, sericicole, apicole, obţinute de titular şi destinate comercializării.

PREŞEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T**

**pentru promulgarea Legii privind modificarea şi completarea
Legii nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri
de reglementare a pieţei produselor din sectorul agricol**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) şi ale art. 100 alin. (1) din Constituţia României, republicată,

Preşedintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind modificarea şi completarea Legii nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieţei produselor din sectorul agricol şi se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREŞEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

Bucureşti, 19 martie 2018.
Nr. 298.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 749**

din 23 noiembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8, art. 11 teza a doua, ale sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile”, cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, în Dosarul nr. 14.094/302/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 959D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că procedura de citare a fost realizată direct prin publicitate, în conformitate cu art. 1 din Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 2 din 24 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 1 noiembrie 2017.

4. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 975D/2017, nr. 977D/2017, nr. 978D/2017, nr. 981D/2017, nr. 982D/2017, nr. 984D/2017, nr. 986D/2017, nr. 987D/2017, nr. 989D/2017, nr. 1.025D/2017, nr. 1.032D/2017, nr. 1.049D/2017, nr. 1.054D/2017, nr. 1.057D/2017 și nr. 1.058D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 16.391/301/2016 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 27.988/301/2016 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București și de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 23.218/301/2016 al Judecătorei Sectorului 3 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3,

art. 4, art. 6, art. 7 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, și de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 13.788/303/2016 al Judecătorei Sectorului 6 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 14.804/303/2016 al Judecătorei Sectorului 6 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 10.446/303/2016 al Judecătorei Sectorului 6 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 10.622/200/2016 al Judecătorei Buzău — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 4.301/333/2016 al Judecătorei Vaslui, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, în Dosarul nr. 6.816/333/2016 al Judecătorei Vaslui, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4 și art. 6—8 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, în Dosarul nr. 6.661/243/2016 al Judecătorei Hunedoara, ale prevederilor Legii nr. 77/2016, în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București și de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 17.335/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 28.270/301/2016 al Judecătorei Sectorului 3 București, ale art. 1 alin. (3) și art. 6 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 7.454/306/2016 al Judecătorei Sibiu — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 28.305/300/2016 al Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă, ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 14.517/302/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă.

5. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

6. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, în toate aceste dosare, procedura de citare a fost realizată direct prin publicitate, în conformitate cu art. 1 din Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 2 din 24 octombrie 2017, anterior menționată.

7. Având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 975D/2017, nr. 977D/2017, nr. 978D/2017, nr. 981D/2017, nr. 982D/2017, nr. 984D/2017, nr. 986D/2017, nr. 987D/2017, nr. 989D/2017, nr. 1.025D/2017, nr. 1.032D/2017, nr. 1.049D/2017, nr. 1.054D/2017, nr. 1.057D/2017 și nr. 1.058D/2017 la Dosarul nr. 959D/2017. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor menționate la Dosarul nr. 959D/2017, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi, art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016, ca inadmisibilă, ca urmare a pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, și ca neîntemeiată în ceea ce privește celelalte critici de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 15 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 14.094/302/2016, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda.**

10. Prin Încheierea din 8 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 16.391/301/2016, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București.**

11. Prin Încheierea din 8 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 27.988/301/2016, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.**

12. Prin Încheierea din 8 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 23.218/301/2016, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București și de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.**

13. Prin Încheierea din 10 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 13.788/303/2016, **Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, și de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București.**

14. Prin Încheierea din 1 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 14.804/303/2016, **Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.**

15. Prin Încheierea din 1 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.446/303/2016, **Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.**

16. Prin Încheierea din 28 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.622/200/2016, **Judecătoria Buzău — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și ale legii în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.**

17. Prin Încheierea din 23 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 4.301/333/2016, **Judecătoria Vaslui a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.**

18. Prin Încheierea din 23 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 6.816/333/2016, **Judecătoria Vaslui a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 6—8 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda.**

19. Prin Încheierea din 8 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 6.661/243/2016, **Judecătoria Hunedoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4 și art. 6—8 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda.**

20. Prin Încheierea din 7 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 17.335/233/2016, **Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016 privind**

darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București și de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.

21. Prin Încheierea din 13 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 28.270/301/2016, **Judecătoria Sectorului 3 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.

22. Prin Încheierea din 7 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 7.454/306/2016, **Judecătoria Sibiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3) și art. 6 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București.

23. Prin Încheierea din 14 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 28.305/300/2016, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București.

24. Prin Încheierea din 2 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 14.517/302/2016, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București.

25. Excepțiile au fost invocate în cauze având ca obiect soluționarea contestațiilor referitoare la îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de Legea nr. 77/2016.

26. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că Legea nr. 77/2016 contravine dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, prin consacrarea dreptului discreționar al debitorilor de a da în plată imobilul ipotecat în favoarea creditorului, în acest mod fiind încurajată „intenția frauduloasă de a nu plăti o datorie angajată în condiții de libertate contractuală, pe o durată îndelungată de timp, și de a transforma o obligație cu întindere predeterminată în drept de reducere și refuz de executare.”** Se mai arată că actul normativ criticat contravine dispozițiilor art. 135 din Constituție prin consacrarea dreptului discreționar al debitorului de a modifica întinderea obligațiilor asumate prin contracte deja executate, încălcând în acest mod „dreptul de proprietate, dreptul la profit și la menținerea *status quo-ului* contractual”, precum și „dreptul creditorilor garantați la diferență”, prin crearea unei situații juridice inferioare pentru creditorul ipotecar diligent, care și-a constituit o garanție, față de creditorii chirografari.

27. Se mai arată că, în procesul legislativ de elaborare a actului normativ criticat au fost încălcate flagrant „principiile de elaborare a actelor normative și compatibilitatea cu Constituția/coerența intraconstituțională”, între care enumeră „principiul fundamentării științifice a activității de elaborare a

actelor juridice”, „principiul respectării unității de sistem” (indicând, în acest sens, antinomia cu Codul civil și cu Codul de procedură civilă, precum și cu alte acte normative speciale care reglementează măsuri de gestionare a situațiilor de supra-îndatorare a persoanelor fizice) și „principiul asigurării echilibrului între statica și dinamica dreptului”. De asemenea, sunt încălcate principiile fundamentale ale dreptului (asigurarea bazelor legale de funcționare a statului, principiul libertății și egalității, principiul proporționalității și al securității juridice), precum și normele de tehnică legislativă cuprinse în Legea nr. 24/2000. Se mai arată că atât Banca Centrală Europeană, cât și Comisia Europeană au exprimat poziții contrare adoptării Legii nr. 77/2016.

28. În opinia autorilor excepției, actul normativ criticat restrânge dreptul de proprietate și libertatea contractuală a creditorilor, fără să existe niciuna dintre justificările cuprinse în art. 53 din Constituție. Se arată, în acest sens, că statul are rolul de a garanta că legea părților va avea aceleași efecte pentru viitor ca și actele emise de legiuitor, iar acesta nu poate transforma norme contractuale în norme legislative, nu poate schimba natura juridică a unor contracte aflate deja în executare și nu poate crea un conflict de drepturi, respectiv între dreptul de proprietate și libertatea economică a creditorilor, pe de o parte, și dreptul de protecție specială a consumatorilor, pe de altă parte. Mai mult, legislația în vigoare prevede deja remedii pentru ipotezele reglementate de actul normativ criticat, respectiv darea în plată reglementată de Codul civil, instituția imprevizunii și dreptul special de protecție a consumatorilor.

29. Autorii excepției de neconstituționalitate mai arată că nu înțeleg să supună contenciosului constituțional analiza compatibilității normei de drept național (Legea nr. 77/2016) cu norma de drept a Uniunii Europene pe care aparent o implementează (Directiva nr. 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului), însă precizează, în esență, că scopul directivei în cauză este diferit de cel al Legii nr. 77/2016, că aplicarea în timp a directivei este stabilită în mod diferit de aplicarea în timp a legii, iar măsurile de implementare sunt inutile și contrare regulii proporționalității.

30. În ceea ce privește criticile punctuale de neconstituționalitate, se arată că art. 11 din Legea nr. 77/2016 încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii, prin modificarea raporturilor juridice anterioare intrării sale în vigoare. Astfel, legea criticată reglementează un mecanism de intervenție forțată, exterioară, care modifică raporturi contractuale preexistente, prin schimbarea obiectului obligației și a regimului juridic contractual. Se mai susține că prevederile art. 3, ale art. 6 și ale art. 8 din legea criticată contravin principiului constituțional al egalității în fața legii. În acest sens, se arată că „în urma stingerii creanței ca urmare a dării în plată, prin această procedură, creditorul ipotecar diligent, care și-a constituit o garanție, dobândește o situație juridică inferioară altor creditori (creditorii chirografari), care, deși nu au o garanție, pot urmări bunuri mobile și imobile prezente și viitoare ale debitorilor, până la satisfacerea întregii creanțe”. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, pentru un tratament echitabil al creditorilor, este necesar ca urmărirea bunurilor debitorilor să fie realizată în mod coordonat, în cadrul procedurii concursuale a insolvenței, în reglementarea Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice.

31. Se mai susține că art. 3 și 4 din legea criticată încalcă dispozițiile art. 53 alin. (2) din Constituție, întrucât Legea nr. 77/2016 nu are un scop legitim, și nu păstrează un raport legitim de proporționalitate între realitatea socială și măsura propusă, care nu este nici rezonabilă, nici echitabilă, deoarece

restrânge dreptul de proprietate al instituțiilor bancare și nebankare creditoare. Se mai arată că restrângerea nu este justificată de un scop legitim de salvagardare a intereselor publice și nu este conformă standardului de protecție oferit de rolul de garant al statului. De asemenea, măsura legislativă instituită prin art. 4 din lege nu este proporțională, deoarece nu este corelată cu prevederile Legii nr. 151/2015 și nu este limitată la cazurile sociale, care să justifice ingerința excepțională a legiuitorului în contract. Mai exact, în opinia autorilor excepției, prevederile art. 3 și ale art. 4 din legea criticată ar fi trebuit să limiteze exercitarea dreptului debitorului de a da în plată la situații de imposibilitate fortuită de executare și criză a contractului, fără a permite „hazardul moral al liberării discreționare de datorie de către debitori, aflați în situații economico-financiare excepționale sau nu.”

32. Se mai arată că prevederile art. 3, 4, art. 6—8 din Legea nr. 77/2016 încalcă principiul constituțional al statului de drept, prin încălcarea securității juridice, deoarece modificarea/reșezarea riscurilor asumate prin contract sau chiar modificarea prețului acordat de părți nu poate avea loc printr-o ingerință a legiuitorului în contract. Art. 3 și 4 din Legea nr. 77/2016 nu corespund exigențelor constituționale de securitate juridică, prin aceea că stabilesc un domeniu de reglementare amplu și neclar al procedurii speciale privind darea în plată. Se mai arată, în acest sens, că art. 7 din Legea nr. 77/2016 încalcă exigențele privind siguranța circuitului civil și previzibilitatea legii, prin aceea că stabilește o procedură antinomică cu Codul de procedură civilă, respectiv cu dispozițiile art. 200, referitoare la regularizarea cererii de chemare în judecată. Pe de altă parte, art. 4 și art. 7 din Legea nr. 77/2016 nu asigură garanțiile constituționale ale dreptului la un proces echitabil și ale dreptului la apărare, deoarece dă dreptul debitorilor instituțiilor bancare și financiar nebankare să schimbe obiectul, prețul și riscul contractului, în lipsa verificărilor prealabile privind îndeplinirea condițiilor obiective și subiective, necesare în vederea aplicării protecției actului normativ criticat. De asemenea, art. 8 din legea criticată și, în special, alin. (5) încalcă principiul securității raporturilor juridice, al legalității și al statului de drept, precum și dreptul de proprietate, deoarece consacră posibilitatea debitorilor de a obține concursul justiției, pentru refuzul de a-și executa obligațiile asumate contractual prin liber consimțământ, și de a-i fi iertată datoria, în detrimentul și prin prejudicierea creditorilor.

33. Se mai susține că Legea nr. 77/2016 încalcă libertatea economică a creditorilor, astfel cum aceasta este protejată prin dispozițiile art. 45 din Constituție, în al cărui conținut intră și obligația statului de a garanta și dreptul la profit. Or, prin instituirea unei obligații, în sarcina creditorilor, de a se conforma dreptului debitorilor, exercitat în baza legii, în mod unilateral, de a schimba prețul unui contract deja executat sau în curs de executare, statul aduce ingerințe nejustificate libertății creditorilor la activitate economică și liberă inițiativă. Libertatea contractuală a părților nu presupune doar libertatea de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi, într-un mecanism contractual acordat de acestea, dar și libertatea de a-și asuma riscuri ale contractului, care pot fi deopotrivă juridice, precum și economice. Odată cu asumarea riscului, prin contracte cu putere de lege, se naște și obligația părților contractante de a respecta riscurile asumate. Or, statul, în calitatea sa de garant al contractului și de garant al ordinii publice, nu poate adopta măsuri distructive/de infirmare față de ceea ce a fost asumat și executat sau urmează să fie executat. De asemenea se mai susține că Legea nr. 77/2016 nu permite judecătorului verificarea întrunirii condițiilor pentru garantarea protecției de tip

excepțional al consumatorilor și dă dreptul debitorilor să schimbe în mod unilateral obiectul, prețul și riscul contractului.

34. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă**, în Dosarul nr. 959D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, legea criticată contravenind dispozițiilor art. 44 alin. (2) din Constituție. Se arată că întregul mecanism instituit de Legea nr. 77/2016, de stingere a tuturor datoriilor debitorului, prin trecerea bunului ipotecat în proprietatea creditorului, fără a se ține cont de suma care a mai rămas de restituit și de valoarea de circulație a bunului, aduce atingere dreptului creditorului la respectarea bunurilor sale. Se mai apreciază că, în situația premisă reglementată de lege, creditorul este titularul unui drept de a obține o sumă de bani de la debitor, în baza unei convenții încheiate cu acesta. Prin intrarea în vigoare a legii criticate, dreptul creditorului este plafonat de legiuitor la valoarea de circulație a bunului ipotecat, la care se adaugă sumele deja plătite de debitor, astfel încât creditorul suportă o pierdere considerabilă, cauzată de eventuala diferență dintre suma rămasă de recuperat de la debitor și valoarea imobilului ipotecat. Se mai apreciază că legea criticată nu este suficient de clară și previzibilă, având în vedere și că interpretarea dată acesteia prin Decizia Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016 este în măsură să dea naștere unei practici judiciare foarte variate și neunitare. În plus, ingerința instituită de lege în drepturile creditorului este disproporționată atât timp cât stingerea forțată a creanței, reglementată de Legea nr. 77/2016, nu este însoțită de garanția acordării unei compensații adecvate. Se mai apreciază că actul normativ criticat nu contravine dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție și nici principiului securității raporturilor juridice, deoarece stingerea creanței este un eveniment viitor, care încă nu s-a produs, legiuitorul putând interveni, prin urmare, pentru reglementarea condițiilor în care evenimentul respectiv poate surveni. De asemenea, prin Legea nr. 77/2016 nu se intervine în conținutul contractului de credit, ci doar se reglementează în favoarea debitorului un nou mod de stingere a obligației, o dare în plată *sui generis*, care este un efect viitor al unei situații trecute.

35. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă**, în dosarele nr. 975D/2017, nr. 977D/2017 și nr. 978D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că procedura dării în plată nu este susceptibilă de a crea un efect discriminatoriu pentru creditorul ipotecar în raport cu alte categorii de creditori, întrucât aceștia nu se află în situații egale. Prin aplicarea legii, creditorul primește drept prestație echivalentă bunul imobil ipotecat în favoarea sa, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile art. 16 alin. (1), art. 44 alin. (1)—(3) și art. 45. Protecția consumatorilor persoane fizice și a dreptului la locuință familială a debitorului reprezintă scopuri legitime care justifică ingerința legiuitorului, normele legale sunt previzibile, iar măsura este proporțională. Limitele aduse dreptului de proprietate privată și libertății economice au un caracter rezonabil, măsurile sunt adecvate pentru îndeplinirea scopului urmărit și există un just echilibru între interesele economice ale creditorului și cele ale debitorului, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile art. 53 din Constituție. Instanța de judecată mai apreciază că art. 3 și art. 10 din actul normativ criticat a instituit condiții derogatorii de la dreptul comun, care nu generează o sarcină excesivă asupra creditorului, de natură de a-i afecta dreptul de proprietate sau de a aduce atingere principiilor libertății contractuale, din moment ce acesta primește în proprietate un imobil care, la momentul încheierii contractului, a fost evaluat ca acoperind creditul acordat. De asemenea, prevederile art. 8

alin. (5) și art. 11 din Legea nr. 77/2016 nu încalcă principiul neretroactivității legii, ci reprezintă o aplicare a principiului aplicării imediate a legii civile noi. Astfel, prevederile art. 8 alin. (5) și art. 11 din Legea nr. 77/2016 vizează efectele viitoare (nerealizate în momentul intrării în vigoare a legii) ale situațiilor juridice trecute, respectiv executări silite și contracte de credit aflate în derulare, fără ca prin aceasta să fie nerespectat principiul neretroactivității legii.

36. Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 981D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se arată că legea dării în plată impune o sarcină excesivă în dauna unei singure părți contractante, prin obligarea preluării imobilului, cu consecința stingerii pe viitor a tuturor obligațiilor decurgând din contractul de credit, indiferent de cuantumul creanței nerecuperate, care poate depăși valoarea imobilului. Prin faptul că legea lasă la libera discreție a debitorului alegerea modalității de stingere a debitului este încălcat dreptul de proprietate al creditorului. De asemenea, Legea nr. 77/2016 contravine și prevederilor art. 135 din Constituție care reglementează libertatea comerțului prin faptul că se intervine în mod nejustificat în raporturile juridice dintre părți, creând în mod nejustificat o situație de inegalitate între debitor și creditor.

37. Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă, în dosarele nr. 982D/2017 și nr. 984D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se reține că actul normativ criticat nu contravine principiului constituțional al neretroactivității legii civile. De asemenea, modalitatea în care a fost reglementată darea în plată nu afectează dreptul de proprietate privată al unor persoane juridice de drept privat, întrucât nu s-ar putea afirma că băncile creditoare sunt obligate să renunțe la dreptul de creanță în schimbul unor bunuri imobile a căror valoare ar fi mai mică decât cea a creanței rămase de executat, având în vedere că legea urmărește tocmai menținerea unui echilibru între contraprestații, în condițiile în care plata a devenit prea oneroasă pentru debitor. Se mai apreciază că aceste restrângeri ale dreptului de proprietate al creditorilor pot fi justificate, din perspectiva art. 53 din Constituție, de necesitatea protejării drepturilor consumatorului, situațiile premisă care au fost avute în vedere de legiuitor la adoptarea legii dării în plată fiind o realitate socială care a afectat o largă categorie de consumatori, în condițiile evoluției economice din ultimii ani, statul având prerogativa să reglementeze legislativ o serie de măsuri menite să elimine dezechilibrul contractual creat. Invocă cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016 în legătură cu exercitarea libertății economice protejate prin art. 45 din Constituție.

38. Judecătoria Buzău — Secția civilă, în Dosarul nr. 986D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se arată că actul normativ criticat este lipsit de previzibilitate și contravine principiului constituțional al neretroactivității legii civile. De asemenea, se apreciază că scopul legii criticate, astfel cum este menționat în art. 11, relevă faptul că legiuitorul intervine în contractul părților, plecând de la contextul, stabilit *a priori*, că riscurile se vor afla în dezechilibru și imobilele se vor devaloriza — aspecte care, în opinia instanței de judecată, sunt cu totul incerte, în contextul economic global actual.

39. Judecătoria Vaslui, în dosarele nr. 987D/2017 și nr. 989D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se arată că actul normativ criticat contravine principiului constituțional al neretroactivității legii civile și încalcă dreptul de proprietate. Astfel, în materie contractuală, atât

valabilitatea contractului, efectele, cât și executarea și încetarea acestuia sunt supuse legii în vigoare la data la care a fost încheiat. În cazul unui contract încheiat înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016, dispozițiile de lege criticate atașează alte consecințe juridice decât cele existente la momentul încheierii lui, și anume un mod de stingere a obligațiilor prin manifestarea de voință doar a unei părți a raportului juridic, posibilitate care nu era prevăzută de legea în vigoare la acel moment. În ceea ce privește încălcarea dreptului de proprietate privată, se apreciază că darea în plată este un mod de stingere a datoriei care presupune acordul de voință al părților, iar prin mecanismul dării în plată prevăzut de actul normativ criticat se instituie obligația creditorului ipotecar de a lua în proprietate bunul ipotecat, în contradicție cu principiul fundamental de drept potrivit căruia nimeni nu poate fi obligat să devină titularul unui drept. Pe de altă parte, dreptul de opțiune stabilit în favoarea debitorului golește de conținut dreptul de creanță al băncii, întrucât dintr-un drept pur și simplu, dreptul de creanță se transformă în drept afectat de incertitudinea alegerii pe care o va realiza debitorul.

40. Judecătoria Vaslui, în Dosarul nr. 989D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se arată că actul normativ criticat contravine principiului constituțional al neretroactivității legii civile și încalcă dreptul de proprietate. De asemenea, se apreciază că, în materie contractuală, atât valabilitatea contractului, efectele, cât și executarea și încetarea acestuia sunt supuse legii în vigoare la data la care a fost încheiat. Însă actul normativ criticat instituie alte consecințe juridice decât cele existente la momentul încheierii contractului, care nu erau prevăzute de legea în vigoare la acel moment. Referitor la încălcarea dreptului de proprietate, instanța de judecată apreciază că, deși darea în plată este un mod de stingere a datoriei care presupune acordul de voință al părților, prin mecanismul dării în plată prevăzut de actul normativ criticat se instituie obligația creditorului ipotecar de a lua în proprietate bunul ipotecat, în contradicție cu principiul fundamental al dreptului potrivit căruia nimeni nu poate fi obligat să devină titularul unui drept. Pe de altă parte, dreptul de opțiune în favoarea debitorului golește de conținut dreptul de creanță al băncii, întrucât dintr-un drept pur și simplu se transformă într-un drept afectat de incertitudinea alegerii pe care o va realiza debitorul.

41. Judecătoria Hunedoara, în Dosarul nr. 1.025D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că actul normativ criticat derogă de la caracterul convențional al dării în plată ca modalitate de stingere a obligațiilor, instituind o procedură prin care aceasta operează ca urmare a manifestării unilaterale de voință a debitorului. Scopul declarat al legii este acela al echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit, precum și din devalorizarea bunurilor imobile, în vederea protejării debitorului care a contractat un credit ipotecar în scopul achiziționării, construirii, extinderii, modernizării, amenajării sau reabilitării unui imobil cu destinație de locuință. Instanța de judecată apreciază că, deși se produce o ingerință în dreptul de proprietate al creditorului, care este în imposibilitate de realizare a întregului său drept de creanță stabilit prin convenție, această limitare a drepturilor creditorului ipotecar este justificată de interesul general al protejării drepturilor și libertăților cetățenești. În opinia legiuitorului, situația creditorilor ipotecari ajunși în imposibilitate de rambursare a împrumutului, devenit excesiv de oneros, corelativ cu devalorizarea imobilelor ipotocate și a căror înstrăinare nu este suficientă pentru acoperirea întregului drept de creanță, este apreciată ca fiind de interes general, ceea

justifică o astfel de restrângere a drepturilor creditorilor. De asemenea, instanța apreciază că actul normativ criticat nu are caracter retroactiv, având în vedere faptul că acesta nu vizează efectele contractelor de credit ipotecar produse până la momentul intrării sale în vigoare, ci doar situații juridice ulterioare acestui moment.

42. Judecătoria Galați — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.032D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se consideră că, deși prin intrarea în vigoare a actului normativ criticat, se poate vorbi de o derogare de la unele principii de drept civil, cum ar fi principiul libertății de voință a părților la încheierea actelor juridice civile, aceasta nu atrage încălcarea dispozițiilor constituționale invocate, fiind o lege care stabilește măsuri de reparare a unei situații economice care a condus la o inechitate pentru consumatori. În opinia instanței de judecată, o astfel de măsură este necesară pentru limitarea pagubelor debitorilor care, și din lipsă de cunoștințe de specialitate și informații specifice care să îi ajute în aprecierea oportunității încheierii contractelor de credit, au suferit prejudicii majore, prin schimbarea contextului economic.

43. Judecătoria Sectorului 3 București, în Dosarul nr. 1.049D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se consideră că protecția consumatorilor persoane fizice și a dreptului la locuință familială a debitorului constituie scopuri legitime, care justifică ingerința legiuitorului, normele legale sunt previzibile, iar măsura este proporțională. Limitarea dreptului de proprietate privată și a libertății economice are astfel un caracter rezonabil, măsurile fiind adecvate pentru îndeplinirea scopului urmărit și existând un just echilibru între interesele economice ale creditorului și cele ale debitorului, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile art. 53 din Constituție. Se mai apreciază că actul normativ criticat nu are un efect discriminatoriu pentru creditorul ipotecar, în raport cu alte categorii de creditori, întrucât aceștia nu se află în situații egale, iar creditorul ipotecar a apreciat, la momentul acordării creditului, că imobilul adus garanție acoperă valoarea creditului acordat, cu atât mai mult cu cât valoarea imobilului a fost stabilită chiar de către evaluatorii pe care i-a impus. Astfel, prin aplicarea legii, creditorul primește drept prestație echivalentă bunul imobil ipotecat în favoarea sa, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție referitoare la egalitatea de drepturi, ale art. 44 alin. (1)—(3) referitoare la dreptul de proprietate sau ale art. 45 referitoare la libertatea economică. De asemenea, se apreciază că art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 nu încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii, ci reprezintă o aplicare a principiului aplicării imediate a legii civile noi. Mai mult, aceste prevederi legale se referă la efectele viitoare, nerealizate în momentul intrării în vigoare a legii, ale situațiilor juridice trecute, respectiv executări silite și contracte de credit aflate în derulare, fără ca prin aceasta să fie încălcat principiul neretroactivității legii. Instanța de judecată mai apreciază că actul normativ criticat respectă principiile previzibilității și accesibilității, întrucât atât consumatorii, cât și instituțiile de credit pot prevedea ce condiții trebuie să îndeplinească și în ce situații sunt aplicabile. Limitele aduse dreptului de proprietate privată și libertății economice au, așadar, un caracter rezonabil, măsurile sunt adecvate pentru îndeplinirea scopului urmărit și există un just echilibru între interesele economice ale creditorului și cele ale debitorului, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile art. 53 din Constituție. Faptul că darea în plată nu este condiționată de voința băncii, nu reflectă o lipsă de previzibilitate a normelor legale criticate, ci voința legiuitorului de a proteja consumatorul care a contractat un credit în scopul achiziționării, construirii,

modernizării, amenajării unui imobil cu destinația de locuință. De asemenea, instanța de judecată apreciază că actul normativ criticat nu contravine nici art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

44. Judecătoria Sibiu — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.054D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

45. Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.057D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În privința excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 din Legea nr. 77/2016, instanța apreciază, referitor la aceste prevederi legale, că sunt aplicabile cele statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

46. Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, în Dosarul nr. 1.058D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, instanța de judecată apreciază că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 44 alin. (2) din Constituție, dat fiind faptul că, prin întregul mecanism instituit de Legea nr. 77/2016, de stingere a tuturor datoriilor debitorului, prin trecerea bunului ipotecat în proprietatea creditorului, fără a se ține cont de suma care a mai rămas de restituit și de valoarea de circulație a bunului, se aduce atingere dreptului creditorului la respectarea bunurilor sale. Astfel, în situația premisă reglementată de lege, creditorul este titularul unui drept de a obține o sumă de bani de la debitor, în baza unei convenții încheiate cu acesta. Prin intrarea în vigoare a legii criticate, dreptul creditorului este plafonat de legiuitor la valoarea de circulație a bunului ipotecat, la care se adaugă sumele deja plătite de debitor. Or, prin faptul că legea se aplică indiferent de valoarea sumei rămase de plătit și indiferent de valoarea bunului ipotecat, se poate ajunge la situația în care creditorul suportă o pierdere considerabilă, cauzată de eventuala diferență dintre suma rămasă de recuperat de la debitor și valoarea imobilului ipotecat. Această ingerință în drepturile creditorului respectă exigențele constituționale, deoarece este prevăzută de o lege accesibilă și previzibilă. În schimb, în ceea ce privește scopul legitim, de utilitate publică, al legii, nu reiese din cuprinsul actului normativ că acesta se adresează doar debitorilor aflați în dificultate financiară, pentru ajutorarea cărora s-ar justifica o intervenție, în anumite limite, a legiuitorului, ci legea poate fi folosită de debitor independent de situația sa patrimonială, fiind suficient să aibă în derulare un contract de credit dintre cele prevăzute de lege. Or, deși situația financiară precară a anumitor persoane poate justifica un ajutor din partea statului, în cazul Legii nr. 77/2016 nu reiese în niciun fel din textul acesteia că s-ar adresa persoanelor respective. Din contră, existența unui asemenea scop de utilitate publică a legii nu poate fi susținută atât timp cât în aplicarea legii starea patrimonială a debitorului nu prezintă relevanță. În plus, ingerința instituită de lege în drepturile creditorului este disproporționată, atât timp cât stingerea forțată a creanței, reglementată de Legea nr. 77/2016, nu este însoțită de garanția acordării unei compensații adecvate. Faptul că în proprietatea creditorului intră un bun imobil nu constituie în sine o garanție suficientă a acordării justei despăgubiri, atât timp cât creanța se stinge indiferent de valoarea bunului, adică indiferent de valoarea compensației, oricât de mică ar fi aceasta în comparație cu valoarea creanței. Pe de altă parte, instanța de judecată apreciază că prevederile legale criticate nu contravin dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție și nici principiului securității raporturilor juridice, deoarece stingerea creanței este un eveniment viitor, care încă

nu s-a produs, legiuitorul putând interveni, prin urmare, pentru reglementarea condițiilor în care evenimentul respectiv poate surveni. De asemenea, prin Legea nr. 77/2016 nu se intervine în conținutul contractului de credit, ci doar se reglementează în favoarea debitorului un nou mod de stingere a obligației, o dare în plată *sui generis*, care este un efect viitor al unei situații trecute. Astfel, nu simpla reglementare a unui nou mod de stingere a obligației aduce atingere dispozițiilor constituționale, ci maniera în care stingerea obligației este reglementată, fără instituirea unor garanții ale acordării unei compensații juste în favoarea creditorului.

47. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

48. **Guvernul** a formulat punctul său de vedere, în dosarele Curții Constituționale nr. 982D/2017, nr. 1.025D/2017, nr. 1.054D/2017 și nr. 1.057D/2017, în sensul respingerii criticilor de neconstituționalitate, ca neîntemeiate, respectiv inadmisibile, în acord cu jurisprudența instanței constituționale, și anume Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

49. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

50. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

51. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din încheierile de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016. Având în vedere criticile de neconstituționalitate formulate, precum și faptul că, în dosarele antereferte, contractele de credit au fost încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, Curtea va reține drept obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6—8 din Legea nr. 77/2016, art. 11 teza a doua, ale sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, precum și legea în ansamblul său.

52. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității, art. 16 alin. (1) și (2) referitoare la egalitatea în drepturi, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 45 — *Libertatea economică*, art. 53 alin. (2) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 135 — *Economia*. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 1 — *Obligația de a respecta drepturile omului* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

53. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie

2017, a constatat că sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională și că prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii. Întrucât sesizarea Curții Constituționale a fost realizată ulterior publicării Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016 și, având în vedere faptul că, în dosarele antereferte, contractele de credit au fost încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3), (5), (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, având în vedere și faptul că autorii excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional. De asemenea, și excepția de neconstituționalitate privind sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din cuprinsul art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „(3) *Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.*”

54. Totodată, având în vedere faptul că, în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat Curtea în prezentele dosare, toate contractele de credit au fost încheiate înaintea intrării în vigoare a noului Cod Civil, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportată la art. 3 teza întâi — ce vizează numai noul Cod civil — va fi respinsă ca inadmisibilă.

55. Tot astfel, faptul că toate contractele de credit ce fac obiectul cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat Curtea au fost încheiate înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil este relevant și în examinarea admisibilității excepției având ca obiect neconstituționalitatea tezei a doua a art. 11 din Legea nr. 77/2016. Se reține că, potrivit primei teze a acestuia, dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât aceasta vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

56. De asemenea, prevederile art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din lege nu respectă condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, reglementate în art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, având în vedere că, în toate cauzele aflate pe rolul instanțelor care au sesizat Curtea, situația de fapt nu a implicat o executare silită a imobilului ipotecat. Ca atare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din lege urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

57. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la cele ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, Curtea constată că, deși criticile formulate cu privire la acestea au o anume legătură cu cele reținute în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, în realitate, ele vizează și o altă situație, și anume efectele notificării de dare în plată, respectiv darea în plată a bunului imobil care a ieșit deja din patrimoniul debitorului anterior intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016. Așadar, Curtea urmează să rețină că, în această cauză, criticile de neconstituționalitate nu sunt formulate prin prisma faptului că instanța judecătorească verifică sau nu

condițiile referitoare la existența impreviziunii, ci din perspectiva caracterului retroactiv și a înfrângerii dreptului de proprietate privată al băncilor, în ipoteza efectelor notificării de dare în plată a bunului ipotecat care, la data intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016, nu mai este în proprietatea debitorului, astfel încât acesta nu ar mai avea posibilitatea să dea în plată acel bun; prin urmare, Curtea va analiza pe fond constituționalitatea textelor legale menționate.

58. De altfel, în acest sens, prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragraful 28, Curtea a statuat că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 este o decizie interpretativă, drept pentru care nu a constatat neconstituționalitatea pură și simplă a prevederilor art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, ci a stabilit, în calitatea sa de garant al supremației Constituției (art. 142 din Legea fundamentală), condițiile în care dispozițiile legale antereferte se subsumează exigențelor Constituției. Or, în cazul deciziilor interpretative, în măsură în care aspectele de neconstituționalitate deduse din motivarea autoarelor excepției de neconstituționalitate nu vizează înțelesul normei juridice care a fost exclus din sfera cadrului constituțional, Curtea reține că, în analiza acestora, nu este incident art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 (a se vedea Decizia nr. 1.470 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 18 decembrie 2009, Decizia nr. 146 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 22 martie 2010, sau Decizia nr. 843 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 16 februarie 2016, paragraful 25). Atunci când criticile de neconstituționalitate a unei norme juridice privesc un înțeles sau înțelesuri ale acesteia care se bucură, în continuare, de prezumția de constituționalitate și care nu au fost excluse din cadrul constituțional prin decizia interpretativă, este evident că instanța constituțională este competentă să analizeze fondul excepției de neconstituționalitate (a se vedea și Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragraful 48).

59. Cu privire la art. 11 teza întâi raportat la art. 1 din lege, Curtea constată că nu contravine niciunui text constituțional invocat, acesta stabilind doar sfera de aplicare a legii supuse controlului de constituționalitate, respectiv a raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor.

60. Cu privire la art. 11 teza întâi raportat la art. 6 din lege, Curtea constată că acestea reglementează procedura de derulare a dării în plată a imobilului ipotecat. Este de observat că art. 3 teza a doua din lege a fixat regulile de drept substanțial subsumate principiului impreviziunii în contractele de credit, iar art. 5 și 6 din lege reglementează, în esență, procedura de urmat pentru aplicarea regulilor anterior menționate.

61. Cu privire la constituționalitatea art. 11 teza întâi raportat la art. 7 alin. (4) din lege, Curtea s-a mai pronunțat. Prin Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, paragrafele 50—60, Curtea a reținut că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific, prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Este o măsură conexă firească deciziei debitorului de a transmite creditorului dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar.

Suspendarea plăților aferente contractului de credit intervine ca un accesoriu al deciziei unilaterale a acestuia prin care apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate inerente procedurii dării în plată, însă, pe perioada suspendării plăților, celelalte obligații ale debitorului rezultate din acesta se execută în continuare.

62. În acest context, Curtea a reținut că suspendarea antemenționată se aplică atât în situația în care creditorul obligației de plată nu formulează contestație împotriva notificării transmise, cât și în situația în care acesta din urmă formulează o asemenea contestație. Astfel, în lipsa formulării contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din lege, notificarea transmisă creditorului rămâne definitivă, în sensul că ambele părți acceptă faptul că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate, în condițiile intervenirii impreviziunii, părțile având posibilitatea de a negocia pentru a ajunge la un alt acord în termenul prevăzut de art. 5 alin. (3) din lege. De abia după expirarea termenului menționat se poate încheia actul de dare în plată. Pe toată perioada de timp care acoperă termenul de contestare, precum și termenul de negociere, executarea plăților derivate din contractul de credit este suspendată. În acest fel, legiuitorul a pus la îndemâna debitorului un instrument juridic, prin intermediul căruia echilibrează poziția economică net inferioară a consumatorului în raport cu profesionistul în condițiile intervenirii impreviziunii. Ar fi fost, de altfel, nefiresc ca, pe această perioadă, contractul să fi continuat să se execute ca atare, mai ales că este una pre procesuală, de negociere între părți, în care sunt cercetate posibilitățile de continuare a executării contractului de credit, prin adaptarea acestuia la noile condiții socioeconomice. În schimb, în ipoteza în care creditorul formulează contestație, notificarea este afectată de o condiție rezolutorie, aceea a admiterii contestației de către instanța judecătorească competentă. Însă, indiferent dacă această condiție se împlinește, pe toată perioada în care curge termenul de formulare a contestației și a judecării, până la soluționarea definitivă a contestației, notificarea are drept efect și suspendarea plăților rezultate din contractul de credit, ca o măsură provizorie și conexă acesteia.

63. În acest context, Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată care este menită să împiedice ruina iminentă a debitorului, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată.

64. Din cele de mai sus, Curtea, având în vedere conținutul normativ al art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a constatat că acestea reglementează o intervenție etatică cu privire la executarea contractelor de credit aflate în curs. De principiu, niciun text constituțional nu împiedică legiuitorul să intervină în executarea acestor contracte în vederea reechilibrării lor, cu respectarea condițiilor impuse prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 referitoare la buna-credință și echitatea ce trebuie să guverneze această materie. Însă, intensitatea acestei intervenții, privită din perspectiva exigențelor Constituției, trebuie evaluată prin prisma testului de proporționalitate dezvoltat de Curtea Constituțională în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 21 aprilie 2015, Decizia nr. 270 din 7 mai 2014, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 28 iulie 2014, sau Decizia nr. 266 din 21 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 19 iulie 2013), în condițiile în care drepturile relative, distinct de aplicarea art. 53 din Constituție, cunosc limitări implicite admise rezultate atât din evoluția și confruntarea acestora în timp (cu privire la caracterul evolutiv al conceptelor constituționale, a se vedea Decizia nr. 498 din 10 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 28 iunie 2012, și Decizia nr. 64 din 24 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 28 aprilie 2015), cât și din perspectiva titularilor lor.

65. Curtea a mai constatat că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 24), intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit, în condițiile în care se invocă impreviziunea întemeiată pe art. 969 și 970 din Codul civil din 1864. Așadar, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente.

66. În continuare, Curtea a analizat dacă măsura criticată este adecvată, necesară și dacă respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele individuale; în acest sens, Curtea a reținut că, în mod abstract, suspendarea executării plăților este o măsură capabilă să îndeplinească scopul legitim urmărit, neexistând nicio abatere între substanța acesteia și finalitatea pe care o are în vedere. Mai mult, măsura reglementată și finalitatea avută în vedere se află într-un evident raport de consecvență logică, drept care se impune concluzia irefragabilă a caracterului său adecvat.

67. Curtea a constatat că măsura legală criticată este necesară, legiuitorul având deplina competență constituțională, în temeiul art. 15 alin. (1), art. 44 alin. (1) și art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, de a proteja într-un mod efectiv interesele patrimoniale ale cetățenilor săi, atunci când în paradigma executării contractului — de credit în cazul de față — intervine un aspect care ține de impreviziune. Curtea a observat că, din întreg arsenalul de măsuri pe care legiuitorul le avea la îndemână, acesta a apelat la suspendarea temporară a plăților rezultate din contractul de credit, măsură ce trebuie calificată ca având un grad de intruziune moderat asupra dreptului de proprietate al creditorului, aspect dedus atât din natura sa juridică de măsură vremelnică/provizorie, cât și din posibilitatea creditorului de a-și vedea executată creanța întru totul, în măsura în care instanța judecătorească admite contestația formulată. Desigur, astfel cum s-a precizat, această opțiune a legiuitorului nu este cea mai puțin intruzivă, ipoteză în care legiuitorul ar fi trebuit să lase instanței judecătorești competența de a decide ea însăși, eventual, prin procedura ordonanței președințiale sau suspendarea executării silite, după caz, dacă se impune măsura suspendării în mod temporar a plății sumelor de bani aferente contractului de credit. Totuși, Curtea a constatat că această orientare legislativă a ținut seama de realitățile socio-economice existente, aspect cu privire la care legiuitorul are o largă marjă de apreciere, precum și de particularitățile și specificul circumstanțelor referitoare la iminența începerii sau continuării procedurii de executare silite cu efecte iremediabile asupra consumatorului, respectiv la relația profesionist —

consumator, în care acesta din urmă se află într-o situație de inferioritate economică. De aceea, în cazul în care între părți există o neînțelegere apărută cu privire la existența impreviziunii în contracte, legiuitorul, în mod corect, a apreciat ca fiind necesară o suspendare de drept a executării unui asemenea contract până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive în cauză care tranșează problema litigioasă dintre părți.

68. Curtea a reținut că măsura criticată configurează un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare, în sensul că pune în balanță, pe de o parte, protecția imediată și nemijlocită a consumatorilor, așadar, a unui largi sfere de persoane care, deși situate într-un raport de egalitate juridică formală cu profesioniștii, totuși, sub aspectul puterii lor economice, apreciate în mod individual, se află într-o evidentă relație de inferioritate, și, pe de altă parte, interesul profesioniștilor de a-și vedea executate sumele de bani rezultate din contractele de credit. Intervenind în acest domeniu sensibil, legiuitorul, în marja sa de apreciere, derivată din prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție, a reglementat această măsură într-un domeniu limitat (contract de credit) și în condiții restrictive (condiții de admisibilitate în marja impreviziunii), protejând, cu efect imediat și provizoriu, persoanele expuse acestui risc major apărut în executarea contractului, risc calificat de Curtea Constituțională ca fiind unul supraadăugat. Ar fi fost contrastant cu însăși noțiunea de impreviziune ca, pe perioada în care notificarea de dare în plată ar fi fost depusă, debitorul de bună-credință al obligației să fie ținut să plătească, în continuare, sume nominale de bani care, sub aspectul cuantumului lor, aduc în discuție impreviziunea, întrucât Curtea, în analiza sa, pleacă de la premisa axiomatică a art. 57 din Constituție. În aceste condiții, nu este de admis ca o realitate juridică formală, rezultată din contractul de credit, să prevaleze asupra regulilor de echitate și bună-credință care guvernează materia contractelor civile.

69. Curtea a reținut că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul și la repararea prejudiciului, în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 77/2016.

70. În consecință, având în vedere cele anterior expuse, Curtea a constatat că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității, ce trebuie să caracterizeze orice măsură etatică în domeniul proprietății private.

71. În fine, cu privire la criticile de neconstituționalitate care privesc legea în ansamblul său, Curtea, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2017, paragraful 108, a statuat că Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii impreviziunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea a constatat

că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă, ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță

mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015), care, în art. 348, reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea a constatat că este neîntemeiată critica de neconstituționalitate privind legea, în ansamblul său.

72. Pentru considerentele de mai sus, cu unanimitate de voturi în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5) și (6), art. 8 din Legea nr. 77/2016, a dispozițiilor art. 11 teza a doua, și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, precum și a legii în ansamblul său, și cu majoritate de voturi în ceea ce privește art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 3, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5) și (6) și ale art. 8, precum și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza a doua și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, în Dosarul nr. 14.094/302/2016 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București în Dosarul nr. 16.391/301/2016 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București în Dosarul nr. 27.988/301/2016 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București și de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 23.218/301/2016 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, și de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 13.788/303/2016 al Judecătoriei Sectorului 6 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 14.804/303/2016 al Judecătoriei Sectorului 6 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 10.446/303/2016 al Judecătoriei Sectorului 6 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 10.622/200/2016 al Judecătoriei Buzău — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 4.301/333/2016 al Judecătoriei Vaslui, de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, în Dosarul nr. 6.816/333/2016 al Judecătoriei Vaslui, de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, în Dosarul nr. 6.661/243/2016 al Judecătoriei Hunedoara, de Societatea Credit Europe Bank NV, Olanda, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București și de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 17.335/233/2016 al Judecătoriei Galați — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 28.270/301/2016 al Judecătoriei Sectorului 3 București, de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 7.454/306/2016 al Judecătoriei Sibiu — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank Romania — S.A. din București, în Dosarul nr. 28.305/300/2016 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă, precum și de Societatea Credit Europe Ipotecar IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 14.517/302/2016 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la art. 1 alin. (3), art. 6 și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a legii în ansamblul său, excepție ridicată de aceleași părți în aceleași dosare ale aceluiași instanțe, și constată că sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, Judecătoriei Sectorului 6 București — Secția civilă, Judecătoriei Buzău — Secția civilă, Judecătoriei Vaslui, Judecătoriei Hunedoara, Judecătoriei Galați — Secția civilă, Judecătoriei Sibiu — Secția civilă, Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă, precum și Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

